

PRESSMEDDELANDE

DATUM: 2003-02-03

NR: 9

KONTAKT: Tomas Lundberg, pressekreterare, tel. 08-787 02 15

SVERIGES RIKSBANK
SE-103 37 Stockholm
(Brunkebergstorg 11)

Tel +46 8 787 00 00
Fax +46 8 21 05 31
registrator@riksbank.se
www.riksbank.se

■ Direktövergång 2006 minskar risken för eventuella störningar i betalningssystemet

Riksbankschef Lars Heikensten talade på SNS måndagsklubb i Stockholm om några frågor relaterade till Riksbanken och EMU.

"Låt mig börja med att kommentera frågan om tidpunkten för ett eventuellt svenskt inträde i valutaunionen. Beskedet från regeringen är att Sverige vid ett ja i folkomröstningen i höst ska eftersträva att träda in i valutaunionen den 1 januari 2006. Det innebär en s.k. direktövergång eller "Big bang"; omställningen av alla elektroniska transaktioner i hela samhället sker samtidigt med utbytet av sedlar och mynt. Detta är ett välkommet besked för den finansiella sektorn i vars förberedelsearbete Riksbanken är starkt involverad via den s.k. SIFS-gruppen (Samråd och information med den finansiella sektorn). Förutsättningarna för en smidig övergång till euron i början av 2006 är därmed goda och risken för störningar i betalningssystemet liten", sade Heikensten.

Heikensten kommenterade vidare ERM2 och den ekonomiska politiken.

"Innan Sverige träder i valutaunionen väntas vi gå med i ERM2, som av flertalet länder i Europa betraktas som ett förrum till EMU. Beslut om medlemskap fattas av regeringen, men förutsätter godkännande av alla nuvarande euro- och ERM2-länder, ECB och Riksbanken. När vi väl är med övergår ansvaret för stabiliseringspolitiken mer och mer på finanspolitiken. Detta innebär dock inte att Riksbanken ska avstå från att utnyttja det penningpolitiska manöverutrymme som kan finnas under ERM2-perioden. Riksbanken ska göra vad som är möjligt för att Sveriges inträde i valutaunionen ska kunna ske på ett smidigt sätt. I detta sammanhang är en låg och stabil svensk inflation ett viktigt inslag, en stabil växelkurs en annan. Sverige måste uppfylla konvergenskriterierna på båda dessa punkter. I praktiken innebär detta förhållningssätt att det finns skäl att fortsätta göra inflationsprognoser och att publicera inflationsrapporter ungefär som idag. Vi kommer också med rätten göra vad vi kan för att styra in inflationen mot vårt mål på 2 procent. Men ju närmare ett inträde i EMU vi kommer desto mindre blir effekten av förändringar i reporäntan på övriga räntor. Det hänger samman med att ju kortare tid som återstår till inträdesdagen desto mer av den

svenska avkastningskurvan kommer att dikteras av det europeiska ränteläget", sade Heikensten.

Avslutningsvis berörde Heikensten den pågående diskussionen om hur stabiliseringspolitiken bör bedrivas i Sverige vid ett eventuellt deltagande i valutaunionen.

"Det är bra att det vrids och vänds på den här frågan; det är viktigt att fundera på hur vi som medlemmar i EMU ska kunna skapa goda förutsättningar för en stabil utveckling med fortsatt låg inflation. Utgångspunkten för Riksbankens remissvar på utredningen om stabiliseringspolitik i EMU (SOU 2002:16) är densamma som utredningens; förbättringar kan behövas i det stabiliseringspolitiska ramverket om Sverige går med i EMU. Riksbanken fokuserar i detta sammanhang främst på överhettningproblemen, som vid flera tillfällen ställde till problem i Sverige under 1970- och 80-talen. Om priser och löner under en tid ökar för snabbt blir resultatet så småningom en lägre tillväxt och sysselsättning. Frågan är hur ett system ska se ut för att säkra den konsekventa och disciplinerade politik som i det långa loppet ger den bästa utvecklingen", sade Heikensten.

"I remissvaret framhöll Riksbanken att viktiga beståndsdelar i det nuvarande penningpolitiska ramverket borde gå att överföra till finanspolitiken. Det handlar om att sätta upp *tydliga mål* för stabiliseringspolitiken, vare sig det är ett produktionsmål som utredningen förordade eller ett inflationsmål, som Riksbanken vill få prövat eller någon kombination. Det handlar också – och det är minst lika viktigt – om att ha *klara beslutsprocesser* och handlingsregler. Vem tar vilka beslut och när om utvecklingen inte går i önskvärda banor? Var ligger ansvaret? Under senare år har det här varit klart. Riksbanken har ansvaret, reporäntan är det medel vi haft och när inflationsprognoserna har avvikit från vårt mål har vi agerat", sade Heikensten. "Det kan i detta sammanhang finnas skäl att pröva om stabiliseringspolitiska beslut inom avgränsade ramar kan tas direkt av regeringen i syfte att korta de långa beslutsvägar som finanspolitiken har att hantera. Denna fråga är komplicerad men jag tror det är viktigt att den diskuteras tillsammans med de andra punkterna", sade Heikensten vidare.

"Viktigt är också att besluten sker under stor *öppenhet*. Då går de att förstå och utvärdera. Därmed kan de också bidra till att det sätts en nyttig press på dem som har ansvaret", framhöll Heikensten. "Det kan vara värt att påminna om att inflationsmålspolitiken var starkt ifrågasatt från början. Många trodde inte att den skulle fungera. Men gradvis har ramverket förfinats och förståelsen ökat. Det är min övertygelse att det går att på samma vis skapa ett öppet, tydligt och effektivt finanspolitiskt ramverk. Det skulle kunna lägga en god grund för en stabil ekonomisk utveckling om Sverige går med i valutaunionen", avslutade Heikensten.